

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä elokuuta 2017

590/2017

Laki sähkömarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähkömarkkinalain (588/2013) 28 §, 45 §:n 2 momentti, 62 §, 93 §:n 3 momentti, 106 ja 114 § sekä
lisätään lakiin uusi 26 a § ja 119 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

26 a §

Sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen korottaminen

Verkonhaltija saa korottaa sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujaan enintään 15 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksuihin verrattuina. Jos verkkonhaltija tekee korotuksesta alkavan 12 kuukauden ajanjakson aikana lisää sähkönsiirron ja sähkönjakelun maksujen korotuksia, eivät kyseisenä aikana kerätyt maksujen korotukset tällöinkään saa ylittää 15 prosenttia tarkastelujakson ensimmäistä korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana kerättyjen maksujen määrästä.

Korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan verkkonhaltijan sähköverkon käyttäjiä edustavan kunkin asiakasryhmän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella. Hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan tällöin kunkin asiakasryhmään kuuluviin verkon käyttäjiin sovellettavien korkeimpien verokantojen mukaan määritetystä sähkönsiirron ja sähkönjakelun verollisesta hinnasta, johon ei sisälly korotusajankohdasta alkavan tarkastelujakson aikana toteutuvien, verkon käyttäjien sähkön käyttöön perustuvien verojen ja veronluonteisten maksujen sekä arvonlisäveron korotusten määrä. Asiakasryhmät on määriteltävä siten, että ne kuvaavat tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla verkkonhaltijan sähköverkon käyttöä ja verkon käyttäjien ominaispiirteitä.

Korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan kuitenkin kantaverkossa verkon käyttäjien 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson yhteenlaskettujen sähkönsiirron kokonaismaksujen perusteella ja suurjännitteisessä jakeluverkossa erikseen kunkin verkon käyttäjän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella, jos 2 momentissa tarkoitettua laskentaperustetta ei voida käyttää kantaverkossa tai suurjännitteisessä jakeluverkossa. Hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan tällöin verkon käyttäjän sähkönsiirron ja sähkönjakelun verollisesta hinnasta, johon ei sisälly korotusajankohdasta alkavan tarkastelujakson aikana toteutuvien, verkon käyttäjän sähkön käyttöön perustuvien verojen ja veronluonteisten maksujen sekä arvonlisäveron korotusten määrä.

Korotuksen hyväksyttävään enimmäismäärään ei lasketa verkkonhaltijan sähköverkkonsa käyttäjille antaman enintään kuuden kuukauden pituisen määräaikaisen alennuksen päättymisestä aiheutuvaa sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen korotusta, joka perus-

tuu sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 10 §:ssä tarkoitettua Energiaviraston vahvistuspäätöksen ehtoihin, eikä verkonhaltijan sähköverkkonsa käyttäjille antaman määräaikaisen alennuksen päättymisestä aiheutuvaa sähkönsiirron tai sähköjakelun maksujen korotusta, joka perustuu Energiaviraston mainitun lain 14 §:n nojalla antamaan päätökseen velvoittaa verkonhaltija alentamaan sähkönsiirron tai sähköjakelun maksujaan ylijäämän vuoksi.

Yritysjärjestelyn seurauksena syntyneen uuden tai toimintaa jatkavan verkonhaltijan sähkönsiirron tai sähköjakelun maksujen korotuksen hyväksyttävää enimmäismäärää laskettaessa otetaan korotusta edeltävän tarkastelujakson maksujen määränä huomioon yritysjärjestelyssä mukana olevien verkonhaltijoiden kyseisen tarkastelujakson aikana ke-
räämien maksujen summa.

Energiavirasto voi hakemuksesta antaa verkonhaltijalle luvan yksittäistapauksessa poiketa 1 momentissa säädetystä, jos se on välttämätöntä sähköverkkoluvan myöntämisen edellytysten tai verkonhaltijan lakisääteisten velvoitteiden täyttämiseksi.

Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista asiakasryhmistä ja niiden määrittelemisestä.

28 §

Verkonhaltijan varautumissuunnittelu

Verkonhaltijan on asianmukaisella suunnittelulla varauduttava sähköverkkoonsa kohdistuviin normaaliolojen häiriötilanteisiin, sähköjärjestelmässä ilmenevien sähkönsaannin häiriöiden edellyttämien säännöstelytoimenpiteiden täytäntöönpanoon ja valmiuslaisia tarkoitettuihin poikkeusoloihin. Verkonhaltijan on laadittava varautumissuunnitelma sekä osallistuttava tarpeellisessa laajuudessa huoltovarmuuden turvaamiseen tähtäävään valmiussuunnitteluun. Varautumissuunnitelma on päivitettävä vähintään kerran kolmessa vuodessa ja silloin, kun olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Tarkempia säännöksiä varautumissuunnitelman sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Säännökset voivat koskea yhteiskunnan johtamisen ja turvallisuuden, väestön toimeentulon sekä elinkeinoelämän toimintakyvyn varmistamiseksi tarpeellista sähköverkkojen toiminnan sekä sähkönsiirron ja -jakelun järjestelyä.

Varautumissuunnitelma ja siihen tehtävät muutokset on toimitettava Energiavirastolle. Energiavirastolla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa varautumissuunnitelman vastaanottamisesta vaatia verkonhaltijaa tekemään siihen muutoksia, jos se ei täytä säädettyjä vaatimuksia.

45 §

Järjestelmävastuu

Järjestelmävastaava kantaverkonhaltija voi asettaa järjestelmävastuun toteuttamiseksi tarpeellisia ehtoja sähkön siirtojärjestelmän sekä siihen liitettyjen voimalaitosten ja kuormien käyttämiselle. Ehtoja voidaan soveltaa yksittäistapauksissa sen jälkeen, kun Energiavirasto on ne vahvistanut sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n mukaisesti. Vahvistettuja ehtoja voidaan soveltaa muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

62 §

Suljettua jakeluverkkoa koskevat erityissäännökset

Suljettuun jakeluverkkoon ja suljetun jakeluverkon haltijaan ei sovelleta 23 eikä 26 a §:ää, 27 §:n 3 momenttia, 28, 29, 50–53, 53 a, 54–57, 57 a, 58 eikä 59 §:ää.

Edellä 24 a ja 24 b §:ää ja 27 §:n 1 ja 2 momenttia sovelletaan suljetun jakeluverkon haltijaan vain, jos Energiavirasto on vahvistanut sille sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 11 §:ssä tarkoitetut ehdot ja menetelmät.

93 §

Sopimusehtojen muuttaminen

— — — — —
 Jos jakeluverkonhaltijan vastuualue muuttuu, sillä on oikeus muuttaa sähköjakelun maksuja 55 §:ssä säädetyn yhtenäisen hinnoittelun toteuttamiseksi.
 — — — — —

106 §

Valvontaviranomaiset ja niiden tehtävät

Ministeriön tehtävänä on tämän lain täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja seuranta.

Energiaviraston tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja viranomaisten määräysten noudattamista sekä tämän lain nojalla annettujen lupapäätösten noudattamista. Valvonnasta säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa.

Kuluttaja-asiamies valvoo 13 luvussa tarkoitettujen sopimusten ehtojen lainmukaisuutta kuluttajansuojan kannalta.

114 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta Energiaviraston päätökseen, joka koskee tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamista tai Energiaviraston tämän lain nojalla tekemien päätösten noudattamista, säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa.

Energiaviraston 26 a, 28, 31, 52, 55, 65, 67, 83, 102 ja 119 §:n ja ministeriön 63 §:n nojalla tekemään päätökseen sekä Energiaviraston päätökseen, jolla edellä mainituissa pykälissä tarkoitettu asia on jätetty tutkimatta, saa hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (100/2013).

Energiaviraston tämän lain nojalla tekemään muuhun kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Ministeriön 14 §:n nojalla tekemään päätökseen sekä hallinto-oikeuden ja markkinaoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan hallintolainkäyttölain 13 §:n mukaisesti. Markkinaoikeuden päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää. Energiavirastolla on oikeus hakea valittamalla muutosta muutoksenhakutuomioistuimen päätökseen, jolla tämä on kumonnut viraston antaman päätöksen tai muuttanut sitä.

Jakeluverkon toimintavarmuutta koskeva siirtymäsäännös

— — — — —

Energiavirasto voi jakeluverkonhaltijan hakemuksesta myöntää 2 momentissa tarkoitettun täytäntöönpanoajan pidennyksen myös jakeluverkonhaltijalle, joka on osoittanut, että 51 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädettyjen vaatimusten täyttäminen edellyttää siltä 1 päivänä syyskuuta 2013 vallinneen tilanteen mukaan määritettynä ja jaellun sähkön määrään suhteutettuna merkittävästi enemmän investointeja verrattuna jakeluverkonhaltijoiden mainittujen vaatimusten täyttämiseksi keskimäärin tekemiin investointeihin tai että se joutuu mainittujen vaatimusten täyttämiseksi uusimaan ennenaikaisesti merkittävän määrän jakeluverkkoa. Pidennyksen myöntämisen edellytyksenä on tällöin lisäksi, että jakeluverkonhaltijalla on keskimäärin yli 200 metriä jakeluverkkoa yhtä jakeluverkon käyttöpaikkaa kohti. Hakemus täytäntöönpanoajan jatkamisesta on tehtävä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2017.

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallintopäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 25 päivänä elokuuta 2017

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen